

Változó kultúraközvetítő szerep

BESZÉLGETÉS BÁCSKAI ISTVÁNNAL, A GONDOLAT KIADÓ ÜGYVEZETŐJÉVEL

RICOH

A digitális nyomdai technológiák térnyerése kapcsán sokszor elmondták véleményüket a grafikai stúdiók és nyomdák tulajdonosai, viszonylag ritkán kapnak szót azonban a végfelhasználók, a könyvkiadók képviselői. A Gondolat Kiadói Kör 2011-ben döntött úgy, hogy egy Ricoh MP1100 nagy teljesítményű (110 lap/perc) digitális nyomdagép vásárlásával bevezet egy új, a piaci viszonyokra rugalmasabban reagáló üzleti modellt. Tóth József, a Ricoh nyomdai területért felelős kereskedője kérdezte a kiadó alapítóját, a magyar tudományos könyvkiadás egyik legbefolyásosabb vezetőjét, Bácskai Istvánt az új berendezéssel kapcsolatos tapasztalatairól.

A Gondolat Kiadó az egyik legismertebb magyar tudományos könyvkiadó, amely híres a magas elvárásairól és az új gondolatok iránti fogékonyságáról. Ezért különösen büszke vagyok arra, hogy a nyomatszámok alapján sikeresen lehettünk a partnereik egy olyan nyomtatási folyamat bevezetésében, ahol rugalmasan, a kinyomtatandó könyv jellemzői alapján kerül meghatározásra az alkalmazott technológia. Elsősorban azt kérdezném, mennyire igazolta vissza a mindennapi élet ezt a rugalmasabb üzleti megoldást? Mennyire alakította át az új berendezés a kiadó életét?

A kiadók természetesen minden kiadványuknál azt szeretnék, ha azokat rotációs gépen kellene nyomtatniuk. Amikor a Gondolat Kiadó profilját meghatározó ismeretterjesztő és tudományos művek reális példányszámaihoz a legmegfelelőbb, minőségében is jó, gazdaságos nyomdai kivitelezési módot kerestük, már kapcsolatba kerültünk digitális technikát alkalmazó nyomdákkal. Ezek között a nyomdai szolgáltatóknál is érzékelhető a kemény verseny, ami döntően mindenképpen árban jelentkezik. Ha egyszerre lehettünk volna elégedettek a határidővel, mi-

nőséggel és az árral, akkor biztosan nem vágunk volna bele a gépvásárlásba.

Sokan még mindig idegenkednek a digitálisan készült termékektől. Éreznek-e minőségi különbséget az ofszet, illetve a digitális technológiával készült könyvek között?

A digitálisan készült belív a szokásos ofszetpapírok esetében igen megbízható, több mint elfogadható minőségű – akár fekete-fehér képek esetében is. Az ilyen nyomat azonban két csapdát is rejt: annyira egyszerű kezelni a gépet, hogy többen azt gondolják, kihagyható a hagyományos nyomdai ismeret, és a kis példányszám miatt indokolt, hogy a borító és a kötetset is hasonlóan egyszerű, olcsó előállítású legyen. Ezért működő nyomdához telepítettük a gépet, így biztosítva a szükséges szakmai háttérrel.

Ha jól tudom, kiadójuknak nem ez az első Ricoh-berendezése. A kilencvenes években egy stencilgépen készültek a könyveik, sőt egy komplett nyomdát is üzemeltettek. Később megváltak az üzemtől, most viszont újra elindultak a digitális úton. Az érdekelne, hogy mi változott a könyviparban, ami szükségessé tette a váltást?

Már az első Ricoh-berendezést is azért vásároltuk (az elsők között hazánkban), mert a nyomdák – akkor még különösen – nem is próbálták a kisebb példányszámú kiadványok gazdaságos nyomtatására megoldást találni. Az első stencillogikával készült másolót több is követte, s igazából a nyomtatás minősége még éppen elfogadható volt (de például a passzerpontosság hiányzott). Majd újabb nyomdai kiegészítő gépeket vettünk (összehordó, kötőgép, ofszetnyomó stb.), döntően saját használatra. Ezekkel a másolókkal olyan össznyomatszámot értünk el, amik a jósolt élettartamot jelentősen meghaladták. A kiöregedő gépek helyett viszont már minőségileg többet tudó, korszerűbb, s a közben mégiscsak fejlődő valódi nyomdai szolgáltatók-

kal is versenyezni tudó sokszorosítót kellett volna vásárolni – de ez, mint beruházás, akkoriban nem tűnt vonzósnak, hiszen mi magunkat könyvkiadónak szeretnénk látni.

Kiadói körökben divatos témának számít az e-könyv. Az új beruházással megnyílik a lehetőség egy olyan tartalomalapú stratégia előtt, amelyben a kiadó által előállított szellemi termékek a piac kívánalmainak megfelelően megjelenhetnek elektronikus formában, igény szerinti digitális nyomtatással készült könyv formájában, illetve ofszettechnológiával készült nagyobb példányszámú könyv formájában is. Az amerikai könyvpiacra megállíthatatlan a digitalizációs előretörés, Magyarországon is ez várható a jövőben? Lehetőségként vagy kihívásként kell ezt megélniük a kiadóknak?

Itt térnek vissza az első kérdésre. Nagyon nem szeretnénk, ha a technika a kiadó életét átalakítaná – legalábbis az alábbi szegmensben. A hasonló profilú kiadóknak két piaca van, az egyik a vásárlói, a másik a támogatói. Több olyan kiadó, amelyik az amúgy szűkös támogatást a leghatékonyabb módon szeretné felhasználni, csak anynyi példányt nyom ki egy-egy könyvből, ami a szerzőnek szükséges, illetve az elszámoláshoz kell. Egy ilyen gép a kötet adminisztrációs megjelenését könnyűvé teszi, de a magyarországi terjesztői viszonyok az igényfelmérés hiánya miatt a tovább- vagy utánnyomást (akár már a nagyobb példányszámú ofszetet) lehetetlenné teszik. A kiadók a kereskedőkkel szemben régóta roppant hátrányos helyzetben vannak, több ún. nagykereskedőnél nem tudják elhelyezni a köteteiket, így komoly feladatot jelent valamennyire is teríteni a kiadványokat az országban. Mi azonban nem szeretnénk lemondani a vásárlókról, és csak kiadási szolgáltatást nyújtani. Magyarország nem sziget, s minden, ami a fejlettebb, meghatározó országokban technikai, kommunikációs újdonságként megjelenik, előbb-utóbb nálunk is teret nyer. A kiadóknak szóló kérdés most az, hogy mennyire tudják korunkhoz illően a kultúráközvetítés kínáló feladataiban megtalálni szerepüket.

Vegye kézbe a füzetét!

Irkafűzőt a Horizontóll!

Keresse fel a Horizon céget
szervíz-partnerünk a
Keményfém Kft. jövőkémi
lézi rendezvényén:

2011. szeptember
22. + 23.

KEMÉNYFÉM KFT
HU-2373 Dobos,
Vasút út 105.

További információ:
www.kemenyfem.hu

Horizon
NYOMDAI FELDOLGOZÁS

Horizon GmbH
info@horizon-austria.at
www.horizon-austria.at